

SORU
BANKASI

10. SINIF

MEB ÖĞRETİM PROGRAMI ve KAZANIMLARINA UYGUN
OKULA YARDIMCI SINAVLARA HAZIRLIK

MUBA
YAYINLARI

10.
SINIF

MEB
DERS KİTABI İLE
%100
UYUMLU

AKILLI
TAHTA
UYUMLU

okulburada.com

uzaktan eğitim
dijital içerik desteği

KONU DESTEKLİ TOPLAM
759 SORU

98
ETKİNLİK

YAZAR:
İsmail BOYRAZ

10. SINIF

TARİH

SORU

BANKASI

Dizgi - Grafik

MU BA Yayıncılık Dizgi - Grafik Birimi

Baskı

Ayrıntı Basımevi • Tel: 0.312 394 55 90 - 91
Matbaa Sertifika No: 13987

Öneri ve düşünceler için

info@mubayayinlari.com • 0.312 504 64 41

Yayın ve Dağıtım

MU BA Yayıncılık Ltd. Şti.
Ostim (OSB) Mahallesi 1203. Cadde No: 38/1/2 Yenimahalle - ANKARA
Tel: 0.312 504 64 41 • Faks: 0.312 232 26 69
www.mubayayinlari.com

"Bu kitapta yer alan çıkmış sınav sorularının her hakkı ÖSYM'ye aittir. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması ya da kullanılması, yayımlanması ÖSYM'nin yazılı izni olmadan yapılamaz. Yayınevimize telif ücreti ödeyerek bu izni almıştır."

ISBN: 978-605-9472-34-0

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrolü ile satılmaktadır.

Okyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını rica ederiz.

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları **MU BA YAYINCILIK LTD. ŞTİ.**'ne aittir. Hangi amaçla olursa olsun, yayınların tamamının veya bir bölümünün, şirketin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

MU BA bir Murat Yayınları Ltd. Şti. markasıdır.

SUNU

Sevgili Öğrenciler,

Murat Yayınları'nın yıllara dayanan tecrübesinin ve vizyonunun bir sonucu olarak yayın çalışmalarını sürdüren MUBA, ortaokul, lise ve üniversiteye hazırlık yardımcı kaynaklarını öğrencileriyle buluşturmanın kıvancını duymaktadır.

Alanında uzman yayın kadromuz tarafından hazırlanan kitaplarımızda, uygulamada olan sınav dahil test teknikleri dikkate alınarak kapsamlı bir çalışma yürütülmüş, siz değerli öğrencilerimizin hazırlık sürecindeki yükünü hafifletmeyi amaçlayan bir yol izlenmiştir.

MEB'in güncel eğitim programı ve kazanımlarını gözeterek oluşturduğumuz bu yayınıımızda klasik çoktan seçmeli, örnek çözümlü, kısa cevaplı sorular ve etkinlikler, amaca uygun kısa notlar, sınav odaklı özet bilgiler ve doğrudan sınavı hedefleyen mantık ve muhakeme soruları akılda kalıcı bir yöntemle verilmiştir.

Gireceğiniz tüm sınavlarda başarılar diler, yaşamınızda sağlık ve mutluluklar temenni ederiz.

MU BA YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

TARİH SORU BANKASI	SAYFA
1. ÜNİTE : YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ	1
2. ÜNİTE : BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI SİYASETİ (1302 – 1453)	27
3. ÜNİTE : DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SAVAŞÇILAR VE ASKERLER	49
4. ÜNİTE : BEYLİKTEN DEVLETE OSMANLI MEDENİYETİ	67
5. ÜNİTE : DÜNYA GÜCÜ OSMANLI (1453 – 1595)	85
6. ÜNİTE : SULTAN VE OSMANLI MERKEZ TEŞKİLATI	111
7. ÜNİTE : KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ	129
ETKİNLİKLER CEVAP ANAHTARI	171

TEST • 1

1. Konya'yı merkez edinen Anadolu Selçukluları yerleşik tarıma, kentlere, ticaret ve zanaata dayalı bir düzen oluşturmuşlardır. Hristiyan köylüler için elverişli koşullar yaratmışlar, bir süre onlardan vergi toplamamışlar, onlara ev, araç—gereç ve tohumluk tahıl temin etmişlerdir.

Buna göre Selçuklularla ilgili olarak;

- Kentleri geliştirmeye, nüfusu korumaya çalışmışlardır.
- Hristiyanlara yönetimde yer vermişlerdir.
- Tarım ve ticareti geliştirici önlemler almışlardır.
- Din ayrımı gözetmemişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Büyük Selçuklu Devleti'nin sultanları, Anadolu'nun fethi görevini Selçuklu prenslerine ve komutanlarına vermişlerdir. Bu kişiler de fethedilen yerleri Büyük Selçuklu Devleti'ne bağlı olarak yönetmişlerdir.

Buna göre;

- Anadolu'da Türk hâkimiyetinin kesinleştiği,
- Büyük Selçuklu Devleti'nin sınırlarının genişlediği,
- Taht kavgalarının önlenmesi

gelişmelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Anadolu Selçuklu Devleti'nde ham maddesinin yerli üretim ile elde edildiği yün halı, kılıf ve ipek dokuma imalathaneleri kurulmuştur. Toprağın ekilip biçilmesinin yanında birçok kervansarayların da yapıldığı görülür.

Yalnız bu bilgiye göre Anadolu Selçukluları'nın;

- ticaret,
- tarım,
- kolonicilik,
- deniz ticareti

gibi hangi ekonomik etkinliklerde bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve II E) I, II ve IV

4. 1243'teki Köseadağ Savaşı Anadolu Türk birliğini bozarken, beyliklerin kurulmasıyla Anadolu'da feodal bir yapı oluşmuştur.

Bu bilgiye göre;

- Anadolu Türklerinin Moğol baskısından kurtulduğu,
- Siyasi birliğin bozulduğu,
- Anadolu Selçuklu Devleti'nin resmen sona erdiği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Anadolu Selçukluları;

- Akdeniz'de tersaneler kurmuşlardır.
- Antalya ve Sinop gibi önemli şehirleri ele geçirmişlerdir.
- Ceneviz ve Venedikli tüccarlara gümrük vergilerinde indirim yapmışlardır.

Bu bilgilere göre Anadolu Selçukluları'nın;

- denizciliği geliştirmek,
- Anadolu Türk birliğini kurmak,
- ticareti geliştirmek

amaçları arasında hangilerinin yer aldığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi'nde;

- kervansaray yapımına önem verilmiş,
- tüccarlar için sigorta teşkilatı oluşturulmuş,
- yabancı tüccarlara indirimli gümrük tarifesi uygulanmıştır.
- Bazı yabancı tüccarlar Türk şehirlerine yerleştirilmiştir.

verilen bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisinin bir kanıtı olamaz?

- A) Yabancı tüccarlardan fazla vergi alınmadığının
B) Çeşitli etnik grupların bir arada yaşadığının
C) Avrupalıların Türklere karşı birleştiğinin
D) Ekonomik sorunlara önem verildiğinin
E) Ticareti geliştirmek için çaba harcandığının

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

Hatırla...

Anadolu'ya ilk Türk akınları Avrupa Hunları döneminde, sonra da Sabarlar döneminde yapılmıştır.

Büyük Selçuklularda ise Çağrı Bey Dönemi'nde Anadolu'ya yönelik akınlar yapılmıştır.

Dikkat...

Anadolu Selçukluları Oğuzların Kınık Boyu'ndadır.

Dikkat...

Büyük Selçuklu meliklerinden Süleyman Şah Anadolu Selçuklu Devleti'ni kurmuştur.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

Dikkat...

1176'da Bizans ile Türkiye Selçuklular arasında yapılan Miryokefalon Savaşı'nda Bizans yenilip savunmaya geçmiştir. Böylece Türkler "Anadolu'nun tapusunu" elde etmişlerdir.

Dikkat...

Büyük Selçuklular Anadolu'nun fethine görevlendirdiği komutanlara fethettikleri yerleri ikta – yurt olarak vermişlerdir. Bu durum Anadolu'nun fethini hızlandırmıştır. Ancak Selçuklu Devleti'nin zayıflamasıyla bu komutanlar Anadolu'da kendi beyliklerini kurmuşlardır.

7. Karamanoğlu Mehmet Bey'in 1277 yılında Türkçeyi resmi dil ilan etmesine bakılarak;

- I. Türk kültürünün yaşatılmaya çalışıldığı,
- II. Türk beyliklerini birleştirmesinin amaçlandığı,
- III. İslam kültürü ve inancından uzaklaştırıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Selçuklularda ikta araziler gelirine göre ayrılır ve kişilerin makamlarına göre dağıtılırdı. İktâ sahibi bu toprakların gelirinin bir kısmı ile geçerken, geri kalanıyla da atlı asker yetiştirmek zorundaydı.

Buna göre;

- I. Toprak yönetimi ve askeri sistem iç içedir.
- II. Askerlerin tamamı hazineye maaş almaktadır.
- III. Atlı askerler merkez ordusudur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. I. İktâ topraklarının sadece Müslüman Türklere verilmesi

- II. Ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı sayılması
- III. Sadece Müslümanların memur olması
- IV. Hükümdarın medreselerin işlerine karışması

Selçuklulara ait yukarıda verilen özelliklerden hangisi, devlet–toplum ilişkisinde dinsel kuralların hâkim olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Selçuklu ve Osmanlı Devleti'nde ikta ve dirlik adı verilen topraklar sadece Müslüman olanlara verilir. Hristiyan ve Musevi azınlıklara dirlik ve ikta verilmezdi. İktâ ve dirlik alanlar devlete asker beslemek zorundaydı. Ayrıca devlet memurluğuna sadece Müslüman olanlar alınırdı.

Selçuklu ve Osmanlı Devleti'nin bu uygulamaları aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Türklerin yönetim içerisinde etkinliğinin artmasına
B) Türk ve Müslümanların tarım, askerlik ve memurluk; azınlıkların ise ticaret yapmalarına
C) Selçuklu ve Osmanlı Devleti'nde azınlıkların ekonomik yönden zor duruma düşmesine
D) Azınlıkların yönetimi ele geçirmesine
E) Ordu içerisinde Hristiyan ve Musevilerin güçlenmesine

11. Anadolu Selçukluları zamanında, Sinop'un, Antalya'nın ve Alanya'nın alınması askeri etkinliğin artmasına yaradığı gibi aşağıdaki alanların hangisinde önemli gelişmelere katkıda bulunmuştur?

- A) Sanat B) Ticaret C) Hukuk
D) Mimari E) Tarım

12. Anadolu Selçukluları zamanında, kentlerde yaşayan değişik zanaat gruplarının kendi aralarında dayanışma içinde oldukları görülmektedir.

Buna göre;

- I. ahi denen zanaat gruplarının oluşması,
- II. ahi üyelerinin yöneticilerini kendilerinin seçmesi,
- III. devletin ticareti denetlemesi

olgularından hangileri bu duruma bir kanıt olarak gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

TEST • 2

1. Türkiye Selçuklu Sultanlığı, Yükselme Dönemi'ne kadar yöresel özellik taşıyan bakır paraları kullanırken daha sonra gümüş ve altın paralar kullanmaya başlamıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Diğer devletlerin ekonomik etkisini arttırdığının
B) Savaşlarda bol miktarda ganimet alındığının
C) Sultanlığın tam bağımsızlık kazandığının
D) Devletin ekonomik açıdan güçlendiğinin
E) Ticaret yollarına hâkim olunduğunun

2. Selçuklu hükümdarları hanedan üyelerine Melik unvanı vererek illere vali olarak atadıklarında, yanlarında Atabey denen devlet görevlilerinin atamalarını da yaparlardı.

Selçuklu hükümdarları bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisine önem verdiklerini göstermişlerdir?

- A) Gelenekleri yaşatma
B) Taht kavgalarını önleme
C) Melikleri ülke yönetimine hazırlama
D) Merkezi otoriteyi devam ettirme
E) Ticareti geliştirme

3. Anadolu Selçuklu Devleti, denizci tacirlerden çok az vergi aldı. Ticaret yollarının güvenliğini sağlayarak kervansarayların yapılmasına önem verdi.

Bu duruma göre Selçukluların amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülke ekonomisinde ticaretin payını artırmak
B) Bizans'ı baskı altında tutmak
C) Anadolu'yu Türkleştirmek
D) Komşularıyla siyasi ilişkilerini geliştirmek
E) Anadolu'yu imar etmek

4. Anadolu Selçuklu Devleti'nde, devletin kendi ülkesinde bir zarara uğrayan tüccarın malını iade etmesi aşağıdakilerden hangisinin gelişmesini sağlamıştır?

- A) Tarım
B) Bayındırlık
C) Sigortacılık
D) Mimari
E) Askerlik

5. Haçlı Seferleri sonucunda, sefere katılan birçok senyör ve şövalyenin hayatlarını kaybetmeleri derebeylik sisteminin zayıflamasına yol açtı. Bu durum merkezi krallıkların güçlenmesini sağladı.

Bu bilgiye göre Haçlı Seferleri sonucunda aşağıdakilerden hangisinde bir değişim olmuştur?

- A) Ekonomik yapı
B) Siyasi yapı
C) Kültürel yapı
D) Askeri yapı
E) Dini yapı

6. Avrupa Devletleri, Doğu'nun zenginliklerinden faydalanmak ve kutsal saydıkları bazı yerleri ele geçirmek için İslam dünyası üzerine Haçlı Seferleri'ni düzenlemişlerdir.

Buna göre;

- I. Müslüman devletlerinin güçsüz olması,
II. İslam ülkelerinin zenginliği,
III. Kudüs'ü ele geçirmek istemeleri

gibi durumlardan hangileri, Haçlı Seferleri'nin sebepleri arasında yer almaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

7. Haçlı Seferleri'nin aşağıdaki sonuçlarından hangisi Türk-İslam dünyası açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir?

- A) Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıpranması
B) Türklerin Batı'ya ilerleyişinin bir süre durması
C) Anadolu, Suriye ve Filistin'in harap olması
D) Bazı buluşların Avrupa tarafından öğrenilmesi
E) Türk-İslam Devletleri'nin Haçlılara karşı birlikte direnmesi

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

Dikkat...

Malazgirt Savaşı'yla Türklerin Anadolu'ya yerleşmeye başlaması üzerine, Bizans Türkleri Anadolu'dan atamayacağını anlayınca Avrupa devletlerinden yardım istemiş, bunun sonucunda Haçlı Seferleri başlamıştır.

Dikkat...

Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da:

- Artuklular
- Saltuklular
- Mengücekler
- Danişmentliler
- Çaka Beyliği
- Dilmaçoğulları
- Ahlatşahlar

gibi Türkmen beylikleri kurulmuştur.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

Hatırla...

Türkiye Selçuklu Devleti'nde idari, mali, askeri ve hukuki bütün devlet işlerinin karara bağlandığı en yüksek yönetim organına Divan-ı Salтанат veya Divan-ı Ala denmiştir.

Hatırla...

Anadolu'da ilk Türk Medresesi Danişmentliler tarafından Niksar'da açılan Yağı Basan Medresesi'dir.

8. Haçlı Seferleri sonucunda;

- Akdeniz ticareti önem kazandı.
- Kâğıt, matbaa, pusula ve barut gibi buluşlar Avrupa tarafından öğrenildi.
- Türklerin Rumeli'ye geçmeleri ve İstanbul'un fethi gecikti.

Bu duruma göre;

- Ülkeler arası etkileşimin yaşandığı,
- Akdeniz limanlarının önem kazandığı,
- Türklerin Batı'ya ilerleyişlerinin bir süre için durduğu

sonuçlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I,II ve III

9. Haçlı Seferleri'nin en önemli nedeni Kudüs ve kutsal yerleri Müslümanlardan geri almak olmasına rağmen, IV. Haçlı Seferi'nde Haçlı birlikleri Kudüs yerine İstanbul'da bir Latin Krallığı kurmuşlardır.

Yukarıdaki durum dikkate alındığında, IV. Haçlı Seferi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Katolik ve Ortodoks çatışmasının arttığı
B) Türk-İslam dünyasının büyük zarara uğradığı
C) Bizans yönetimine son verildiği
D) Haçlı Seferlerinin gerçek amacından uzaklaştığı
E) Katolik ve Ortodoksların dayanışmasının sona erdiği

10. Haçlı Seferleri sırasında derebeylerin çoğu hayatını kaybettiği için ülkelerine dönememiş, dönenler ise maddi güçleri kalmadığından topraklarını, ordularını ve güçlerini kaybetmişlerdir.

Bu durumun;

- ekonomik kalkınmanın hızlanması,
- sınıf farkının ortaya çıkması,
- siyasal yapının değişmesi,

gelişmelerinden hangilerine doğrudan ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Haçlı Seferleri'nin sonucunda barut, pusula, kâğıt, matbaa ve dokuma gibi icatlar Avrupa'ya getirilmiştir. Bu icatlar geliştirilerek Yeniçağ Avrupa'sında sosyal, siyasal ve ekonomik alanlarda gelişmelere neden olmuştur.

Buna göre;

- barut – derebeyliklerin yıkılması,
- pusula – coğrafi keşifler,
- kâğıt ve matbaa – Rönesans ve Reform Hareketleri

eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I,II ve III

12. Haçlı Seferleri'nin;

- Doğu-Batı ticaretinin gelişmesi,
- burjuva sınıfının güçlenmeye başlaması,
- kiliseye duyulan güvenin sarsılması,
- Akdeniz limanlarının öneminin artması,
- feodal sistemin zayıflaması

sonuçlarından hangileri, skolâstik düşüncenin öneminin azalmasında diğerlerine göre daha fazla etkili olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Haçlı Seferleri sırasında Avrupalıların;

- Doğu ülkelerinin zenginliklerini ele geçirmeyi,
- Kutsal sayılan Kudüs'ü almayı, amaçladıkları görülür.

Buna göre Haçlıların amaçları sırasıyla hangi seçenekte verilmiştir?

	I	II
A)	Dinsel	Kültürel
B)	Ekonomik	Siyasal
C)	Siyasal	Siyasal
D)	Dinsel	Siyasal
E)	Ekonomik	Dinsel

TEST • 3

1. Karamanoğlu Mehmet Bey'in 1277'de yayımladığı bir fermanla, Türkçeyi resmi dil ilan etmesinin,

- I. Selçukluların resmi yazışmaları Farsça yapması,
- II. eğitim ve bilim dilinin Arapça olması,
- III. halkın Türkçe konuşması

olgularından hangilerine tepki niteliği taşıdığı söylenebilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. XI. yüzyılın sonunda, Türkiye Selçuklu hükümdarı Süleyman Şah'ın ölümünden sonra, Büyük Selçuklu hükümdarı Melikşah, Anadolu'yu altı yıl, valiler atayarak yönetmiştir.

Melik Şah'ın bu uygulamasının amacı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans'a karşı daha güçlü hale gelmek
B) Feodal düzeni geliştirmek
C) Haçlılara karşı, Anadolu yönetimini güçlendirmek
D) İmparatorluğun toprak bütünlüğünü korumak
E) Anadolu'yu merkezden ayırmak

3. 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra adım adım fethedilen Anadolu, belli bir süreçte Türkmen göçleri aldı. Egemenlik, Türk devlet ve beyliklerine geçti. Anadolu'da yer, ırmak, dağ, kent, köy isimleri Türkçeleştirildi. Kentler ve köyler, Türk-İslam kültürünü temsil eden mimari eserlerle bayındır hâle getirildi. Böylece Anadolu'nun Türkleştirilmesi ve İslamlaştırılması tamamlandı.

Bu bilgilere göre, Anadolu'nun Türkleştirilmesinde hangisinin etkisi olmamıştır?

- A) Anadolu'nun Türk hâkimiyetine girmesi
B) Coğrafi adların değiştirilmesi
C) Abbasi Halifesi'nin çalışması
D) Türk-İslam eserlerinin yapılması
E) Nüfus üstünlüğünün Türklere geçmesi

4. • Melikşah'ın ölümünden, Sencer'in yönetimi ele geçirmesine kadarki döneme,
• II. Kılıçarslan'ın ülkeyi oğulları arasında paylaştırmadan, I. Gıyaseddin Keyhüsrev'in tahta geçmesine kadarki döneme,

Fetret Devri denir.

Bu dönemlerin Fetret Devri olarak adlandırılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletin yıkılması
B) Güçsüz hükümdarların tahta geçmesi
C) Siyasi birliğin bozulması
D) Savaşların uzaması
E) Taht kavgalarının yaşanması

5. Türkiye Selçukluları Dönemi'nde,

- İznik Rum Krallığı ile anlaşma yapılarak Trabzon Rum Krallığı'nı yenilgiye uğratılıp Karadeniz'e hâkim olunmaya çalışılması,
- Antalya fethedilerek, Kıbrıs Krallığı ile ilişkilerin geliştirilip anlaşmalar yapılması,
- Sinop'a bir liman yapılması

aşağıdaki hangi amaca yöneliktir?

- A) Bizans Devleti'ne karşı askeri ittifak oluşturmaya
B) Ticareti canlandırmaya
C) Anadolu'ya yönelik Haçlı saldırılarını hafifletmeye
D) İslam dininin yayılışını hızlandırmaya
E) Komşu devletler ile barışçı geçinmeye

6. Türkiye Selçukluları Dönemi'nde,

- Kıbrıs Krallığıyla, ticari nitelikli bir anlaşma imzalanması,
- Kırım'a, İpek Yolu'nu canlandırmak için bir deniz seferi yapılması,
- Limanlara önem verilmesi

gibi gelişmelerin sonucunda,

- I. Kültürel etkileşimin yaşanması,
- II. Anadolu'da çok sayıda Venedikli, Cenevizli, Arap ve Rus'a rastlanması,
- III. Babailer isyanının çıkması

durumlarından hangileri görülmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Hristiyanlar, kutsal saydıkları yerleri Müslümanların elinden almak için XI. ve XIII. yüzyıllar arasında aşağıdakilerden hangisini düzenlemişlerdir?

- A) Kavimler Göçü
B) Haçlı Seferleri
C) Hint Seferleri
D) Mısır Seferi
E) Coğrafi keşifler

LYS - 2016

ÇÖZÜM

Avrupalı Hristiyanların XI. yüzyılın sonlarından XIII. yüzyılın sonlarına kadar İslam dünyası üzerine düzenledikleri seferlere Haçlı Seferleri denir. Bu seferlerin "Haçlı" adını alması Hristiyanların üzerine haç işareti işlenmiş elbise ve araç-gereçler taşımasından dolayıdır. Sekiz kez düzenlenen bu seferlerin ilk dördü önemlidir. Haçlı Seferleri'nin düzenlenmesinde dini nedenlerin yanı sıra sosyal, siyasi ve ekonomik nedenler etkili olmuştur.

Yanıt: B

Dikkat...

Haçlılar Birinci Haçlı Seferi'nde İznik, Urfa, Antakya, Şam ve Kudüs'ü ele geçirmişlerdir.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Anadolu Selçuklu Sultanı II. Kılıç Arslan, hayatının son yıllarında ülkesini on bir oğlu arasında paylaştırmıştır.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olduğu savunulabilir?

- A) Şehzadelerin atabeyler tarafından eğitildiğinin
- B) Yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiğinin
- C) Devletin ekonomik gücünün arttığının
- D) Ülkede farklı din ve mezheplerin bir arada yaşadığının
- E) Devletin, hanedanın ortak malı olduğunun

YGS - 2016

ÇÖZÜM

İslamiyet öncesi Türk devletlerindeki "Ülke hükümdar ailesinin ortak malıdır" anlayışı İslamiyeti kabul eden Türk devletlerinde de devam etmiştir. Ayrıca, Türk tarihinde Fatih Sultan Mehmet'e kadar veraset kesin bir kurala bağlanmamıştır. Bu durum ülkenin hükümdar ailesinin erkek üyelerinin yönetimde söz sahibi olmasına ve hükümdarın ölümünden sonra taht kavgalarına neden olmuştur.

Yanıt: E

7. XII. yüzyıl sonlarına doğru İran'daki İlhanlı Devleti, Anadolu üzerindeki baskısını azaltmaya başladı.

Türkmen beyleri ve halk üzerindeki, Moğol ve Selçuklu otoritesinin azalması, aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) Yeni Türkmen beyliklerinin kurulmasına
- B) Türkmenlerin, Selçuklulara bağlanmasına
- C) Haçlı saldırılarının sona ermesine
- D) Abbasi Halifeliğinin sona ermesine
- E) Büyük Selçukluların zayıflamasına

8. Bizans İmparatoru I. Kostantin, Anadolu'nun Doğusu'nda bulunan Ermenistan Krallığını yıkmıştır. Tampon bir devlet özelliği gösteren Ermeni Krallığının yıkılması, XI. yüzyıl ortalarında Büyük Selçuklu akınlarının Anadolu'ya yönelmesinde etkili olmuştur.

Bu durum aşağıdaki sonuçlardan hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Katolik-Ortodoks ayrımının ortaya çıkması
- B) Bizans'ın bölgede, Türk akınlarıyla karşı karşıya gelmesi
- C) Bizans'ın güç kaybetmesi
- D) Türklerin Anadolu'ya girişlerinin kolaylaşması
- E) Ermeniler ile Türklerin iç içe yaşaması

9. Harzemşahlar, Moğollara karşı başarılı savaşlar yaparak, onların İran, Irak ve Anadolu'ya doğru ilerlemelerini geciktirmişlerdir. 1231'de Harzemşahların Doğu Anadolu'dan çekilmesiyle Moğolların Batı'ya doğru yayılması hızlanmıştır.

Bu durumun, hangi devletin sonunu hazırladığı söylenebilir?

- A) Büyük Selçuklular
- B) Bizans
- C) Türkiye Selçukluları
- D) Karahanlılar
- E) Tulunoğulları

10. **Türkiye Selçukluları Dönemi'nde,**

- I. Gıyaseddin Keyhüsrev'in Antalya'yı alması,
- İzzeddin Keykavus'un Sinop Limanı'nı alması,
- I. Alaaddin Keykubat'ın Alaiye (Alanya)'yı alması

gelişmelerinin sonucunda,

- I. donanmanın güçlenmesi,
- II. deniz ticareti gelirlerinin artması,
- III. koloncilik hareketlerinin başlaması,

durumlarından hangileri gerçekleşmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Türkiye Selçuklu Devleti Dönemi'nde Alanya, Sinop, Samsun alınmış; kervansaray yapımına önem verilmiş, doğudan gelen Türkmenler, Anadolu'nun değişik bölgelerine yerleştirilmiştir.

Bu bilgiye dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Fetihlere önem verilmiştir.
- B) Denizlere ulaşılmıştır.
- C) Ticaret geliştirilmeye çalışılmıştır.
- D) Anadolu'nun Türkleştirilmesi sağlanmıştır.
- E) Eğitim kurumları açılmıştır.

12. Türkiye Selçuklularında Müslüman Türklerle birlikte yaşayan Hristiyan ve Museviler şehirlerde oturur, ticaretle uğraşır, ibadetlerini serbestçe yerine getirirlerdi. Ayrıca gayrimüslimler askerlik yapmazlar, sadece vergi verirlerdi.

Bu durum Türkiye Selçuklularıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Toleransın uygulandığının
- B) Ticaretin en önemli gelir kaynağı olduğunun
- C) Anadolu'da Hristiyanlığın zamanla yaygınlaştığının
- D) Gayrimüslimlerden alınan vergilerin giderek azaltıldığının
- E) Yönetimde gayrimüslimlere de görev verildiğinin

TEST • 4

1. Melikşah'ın 1092'de ölümünden sonra, Büyük Selçuklular parçalanma sürecine girdiler. Selçuklu ailesinden Kavurt'un oğulları Kirman'da, Süleyman Şah'ın oğulları Anadolu'da, Tutuş'da, Suriye'de bağımsız hareket etmeye başlamışlardır.

Buna göre,

- I. Ülke hükümdar ailesinin malı sayılmıştır.
- II. Devlet yönetiminde "Kurultay" denilen meclis etkili olmuştur.
- III. İslamiyet, eski Türk hukukunu tamamen ortadan kaldırmıştır.

yargılarından hangisini destekler niteliktedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. XI. yüzyılın ortalarına doğru Büyük Selçuklularının Anadolu'ya yönelik akınlarını iyice artırmaları, Bizanslıların Gürcülerin desteğini de alarak, Türklerin Anadolu'ya geçişlerini engellemeye yöneltmiştir.

Bu nedenlerin yol açtığı aşağıdaki hangi savaş sonucunda, Büyük Selçuklular Van Gölü'nden, Trabzon'a kadar olan bölgeyi egemenlikleri altına almışlardır?

- A) Pasinler B) Dandanakan
C) Serahs D) Malazgirt
E) Miryokefalon

3. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Sultan Alp Arslan, komutanlarını Anadolu'ya göndererek, aldıkları yerlerin komutanlara yurt olarak verileceğini belirtmiştir. Bunun sonucunda kurulan Saltuk, Danişment, Mengücek ve Artuk beylikleri, Melikşah ölene kadar Büyük Selçuklulara bağlı yaşadılar.

Buna göre,

- I. Feodal nitelikte beylikler kurulmuştur.
- II. Anadolu Türkleşmeye başlamıştır.
- III. Anadolu kesin olarak bir Türk yurdu olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4. 1176'da Türkiye Selçuklu Sultanı II. Kılıç Arslan, Miryokefalon Savaşı'nda Bizans'ı yenmiştir. Malazgirt Savaşı ile Anadolu'yu yurt edinmeye başlayan Türkler, bu savaşla Anadolu'da kalıcılaşmış oluyordu.

Bu gelişmenin sonucunda, aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştiği söylenemez?

- A) Bizans'ın elindeki yerleri korumaya yönelmesi
B) Bizans'ın Türkler karşısında savunmaya geçmesi
C) Haçlı Seferleri'nin sona ermesi
D) Türklerin Batı Anadolu'da fetihlere başlaması
E) Türkiye Selçuklu Devleti'nin güç kazanması

5. Selçuklular, Anadolu'da kendi yönetimleri altında yaşayan Hristiyanların, kilise teşkilatlarını muhafaza etmelerine ve çeşitli şehirlerdeki Ortodoks din adamlarının, İstanbul'daki Patrikhane ile ilişkilerini sürdürmelerine izin vermişlerdir.

Bu bilgiye göre, Selçuklularla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bizanslıların, Anadolu'daki gücünü azaltmaya çalışmışlardır.
B) Yönetimleri altındaki topluluklar inanç hürriyeti tanımışlardır.
C) Anadolu'daki egemenliğini güçlendirmeye çalışmışlardır.
D) Hristiyanların desteğini almayı amaçlamışlardır.
E) Anadolu'ya yönelik Haçlı saldırılarına karşı Ortodokslarla işbirliği yapmışlardır.

6. Anadolu'da kurulan Türk beylikleri sadece hâkimiyet kurdukları bölgelerde kalmayıp, Anadolu'nun fethine hizmette bulundular. Bulundukları yerleri Haçlılara, Bizans'a, Ermenilere ve Gürcülere karşı korumuşlardır. Ayrıca yaptıkları mimari ve sanat eserleriyle Anadolu'ya Türk kültürünün taşımışlardır.

Buna göre Anadolu Türk beyliklerinin,

- I. kültürel,
- II. askeri,
- III. mimari

gibi alanlardan hangileri yönünde Türkiye tarihine katkısı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Anadolu Selçukluları Antalya, Alanya ve Sinop gibi limanları ele geçirdikten sonra bu limanlarda Avrupalı tüccarlara düşük gümrük tarifesi uygulamışlardır.

Anadolu Selçuklularındaki bu uygulamanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ticari ilişkileri geliştirmek
B) Avrupa'nın Türklerle karşı birleşmesini önlemek
C) Avrupa'da nüfuz bölgeleri kurmak
D) Denizlerde üstünlük sağlamak
E) Anadolu'da siyasal birliği sağlamak

ÖSS - 1991

ÇÖZÜM

Anadolu Selçuklu Sultanları Antalya, Alanya ve Sinop limanlarına gelen tüccarlara gümrük indirimi uygulayarak daha fazla tüccarın bu limanlara gelmesini ve böylece ticaretin geliştirilmesini amaçlamışlardır. Benzer bir uygulamayı Osmanlı Devleti de yapmıştır.

Yanıt: A

Dikkat...

Selçuklular ticareti geliştirmek için kervansaraylar yaptırmış ve sigortacılığı geliştirmişlerdir.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Anadolu Selçukluları, XI. yüzyıl sonlarından XII. yüzyıl sonlarına kadar Bizanslılar ve Haçlılarla savaşlar yapmışlardır.

Bu savaşların,

- I. Anadolu'da üretimin ve vergi gelirlerinin azalması,
- II. Anadolu'da yerleşim alanlarının boşalması,
- III. Anadolu'dan geçen dünya ticaret yollarının önem kazanması

durumlarının hangilerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve II
E) I, II ve III

ÖSS - 2004

ÇÖZÜM

Anadolu Selçukluları döneminde gerek Bizans gerekse Haçlılarla yapılan savaşlar nedeniyle birçok yerleşim yeri boşalmış ve insanlar şehirlerini, köylerini terk etmek zorunda kalmıştır. Bu da hem üretimin azalmasına hem de devletin aldığı vergilerin azalmasına neden olmuştur.

Savaşlar ülkede güvenlik sorunu yaratması nedeniyle ticaret yolları üzerindeki ekonomik faaliyetlerde aksamalara neden olur. Bu nedenle ticaret yolları önem kazanmaz, tersine önem kaybeder.

Yanıt: D

7. Türkiye Selçuklu Devleti'nde, Selçuklu sultanları, Anadolu'nun coğrafi konumunun önemini anlayıp burayı hem iç hem de dış ticareti geliştirmeyi amaçlamışlardır.

Buna göre, aşağıda verilenlerden hangilerinin bu amaçla yapıldığı söylenemez?

- A) Yabancı tüccarlara düşük gümrük tarifi uygulanması
B) İktâ sisteminin oluşturulması
C) Tüccarların, konaklayacağı kervansaraylar yapılması
D) Ahilik teşkilatı oluşturulması
E) Tüccarların can ve mallarının güvenceye alınması

8. • Oğuzların (Türkmenler), Büyük Selçukluların son Sultanı Sencer'e isyan etmelerinden sonra, Büyük Selçuklu Devleti yıkılmıştır.
• Baba İshak Ayaklanması'yla zayıflayan Türkiye Selçukluları Moğollara yenilerek, yıkılma sürecine girmiştir.

Buna göre,

- I. Devletle halk arasında sorunlar vardır.
- II. İç karışıklıklar, devletlerin siyasi ömrü üzerinde etkili olmuştur.
- III. Ayaklanmalarda yabancıların desteği vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Selçuklular, yerli halkın Bizans Devleti'ne ödemek zorunda olduğu çeşitli vergileri kaldırarak, sadece kişi başına ödenen cizye vergisini almışlardır. Böylece Anadolu'nun yerli halkı Türk egemenliğine tepki göstermemiştir.

Türklerin yerli halkın ödediği vergileri azaltması aşağıdakilerin hangisine daha çok önem verdiğini gösterir?

- A) Sınır güvenliğinin sağlanmasına
B) Egemenliğinin güçlendirilmesine
C) Hristiyan nüfusu azaltmaya
D) Vergi gelirlerinin arttırılmasına
E) Anadolu'da ticaretin gelişmesine

10. Anadolu'da, Türkiye Selçuklularından önce Artuklular, Saltuklular, Mengücekler, Danişmentliler ve Çaka Beyliği'ne ait cami, medrese, hamam gibi eserlerin bulunması, bu beyliklerle ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Anadolu'da bir süre siyasi egemenlik sürdüklerini
B) Büyük Selçukluların egemenliğine girdiklerini
C) Bizans'a bağlı beylikler olduğunu
D) Müslümanlığı Anadolu'da kabul ettiklerini
E) Halifeye bağlı olduklarını

11. • İlk Türkmen Beylikleri Dönemi
• Türkiye Selçukluları ve II. Beylikler Dönemi
• Osmanlı Dönemi
• Cumhuriyet Dönemi

Yukarıda verilenler aşağıdakilerden hangisinin evreleridir?

- A) Orta Asya Tarihi'nin
B) Avrupa Tarihi'nin
C) İslam Tarihi'nin
D) İnsanlık Tarihi'nin
E) Türkiye Tarihi'nin

12. Türkiye Selçukluları zamanında, kentlerde yaşayan değişik zanaat gruplarının, kendi aralarında dayanışma içinde oldukları görülmektedir.

Buna göre,

- I. Ahi denilen zanaat gruplarının oluşması,
- II. Ahilerin yöneticilerini kendilerinin seçmesi,
- III. Ahi teşkilatının devletle üyeleri arasında, iletişimi sağlaması

olgularından hangileri bu duruma bir kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

13. Selçuklularda resmi yazışmalar Farsça, medrese eğitimi ise Arapça idi, halk ve ordu kesimi Türkçe konuşuyordu.

Bu durum, Selçuklularda aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) İran ve Arap kültürünün etkisinde kalınmasına
B) Türkçenin gelişmesinin durmasına
C) Uluslar arası ilişkilerde Farsça'nın kullanılmasına
D) Türkçenin edebiyat dili olmasına
E) Yöneticiler ile halk arasında bağın zayıflamasına

TEST • 5

1. Bizans, Malazgirt Savaşı'ndan sonra kendi gücüyle Türkleri Anadolu'dan çıkaramayacağını anlamıştır. Bunun üzerine Avrupa'dan yardım istemiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) Haçlı Seferleri'nin başlamasına
B) Osmanlı Devleti'nin kurulmasına
C) Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurulmasına
D) İslamiyet'in yayılmasının durmasına
E) Coğrafi Keşiflerin başlamasına

2. Türkiye Selçukluları Dönemi'nde, II. Haçlı Seferleri sırasında (1147-1149), Anadolu'dan geçen Alman İmparatoru III. Konrat, yazdığı bir raporda ilk kez Anadolu yerine, Türkiye sözcüğünü kullanmıştır.

Konrat'ın böyle düşünmesinde, aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Anadolu'nun eskiden beri Türk yurdu olması
B) Anadolu'nun büyük bir kısmının Selçukluların eline geçmesi
C) Haçlıların Kudüs'ü almış olması
D) Bizansın Anadolu'yu tamamen kaybetmesi
E) Anadolu'da sadece Türklerin yaşaması

3. I. Kudüs'ün bir süre Haçlıların eline geçmesi
II. İstanbul'un yağmalanması
III. Anadolu'nun Haçlılar tarafından yağmalanması

Haçlı Seferleri'nin yukarıdaki sonuçlarından hangileri, Türk-İslam devletlerini olumsuz yönden etkilemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. Avrupalılar Haçlı Seferleri sonrasında, cam yapımı, deri işlemesi ve dokuma faaliyetlerini öğrenmişlerdir. Bunun yanı sıra pusula, barut ve matbaayı da Avrupa'ya taşımışlardır.

Bu durum Avrupa'da aşağıdaki hangi alanda gelişmeye neden olduğu söylenemez?

- A) Tekniğin gelişmesi
B) Hristiyan birliğinin sağlanması
C) Bilimin gelişmesi
D) Siyasal yapının değişmesi
E) Kültürel yapının değişmesi

5. **Haçlı Seferleri'nden sonra,**

- Katolik Kilisesi'ne olan bağlılığın azalması
- Papalara olan güvenin sarsılması

Aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Ortodoks mezhebinin doğmasına
B) Skolastik düşünce'nin güçlenmesine
C) Bizans İmparatorluğu'nun genişlemesine
D) Özgür düşünce ortamının oluşmasına
E) Mezhep Savaşları'nın sona ermesine

6. **Aşağıda verilenlerden hangisi Kiliseyi temsil eden papalığın siyasal bir güç olduğuna kanıt olarak gösterilemez?**

- A) Haçlı Seferleri'ni düzenlemesi
B) Enterdi ve afaroz yetkisine sahip olması
C) Kendine ait topraklarının olması
D) Rahip okulları açılması
E) Krallara taç giydirmesi

7. **Aşağıdakilerden hangisi Haçlı Seferleri'nin sonuçlarından biri değildir?**

- A) Akdeniz limanlarının önem kazanması
B) Derebeylik rejiminin zayıflaması
C) Papalığın ve kilisenin etkisinin artması
D) Skolastik düşüncenin zayıflaması
E) Bazı İslam bilgilerin eserlerinin Latinceye çevrilmesi

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Anadolu Selçuklularında Divan-ı Saltanata bağlı olarak çalışan divanlardan biri olan Divan-ı İnşanın görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Devletin mali işleriyle ilgilenmek
B) Hukuk ve askerlik dışında devlete dair tüm işleri teftiş etmek
C) Ülke topraklarının kayıtlarını tutarak has ve iktalara ait kararları düzenlemek
D) Devletin iç ve dış yazışmalarını yapmak
E) Ordunun ihtiyacını karşılamak

LYS - 2016

ÇÖZÜM

- Devletin mali işleriyle ilgilenen divan → Divan-ı İstifa
- Hukuk ve askerlik dışındaki devlete dair tüm işleri teftiş eden divan → Divan-ı İsrâf
- Ülke topraklarının kayıtlarını tutarak has ve iktalara ait kararları düzenleyen divan → Pervaneci Divanı
- Ordunun ihtiyaçlarını karşılayan divan → Divan-ı Arz
- Devletin iç ve dış yazışmalarını yapan divan → Divan-ı İnşa (Tuğra)

Yanıt: D

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Anadolu Beylikleri Dönemi'nde, İtalyan devletleri ile yapılan ticarette Bizans ve İtalyan paralarının ve ölçü birimlerinin kullanıldığı görülmektedir.

Bu durumun, aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Paranın Türk-İslam devletlerinde bağımsızlık sembolü olmasının
- B) Anadolu Beylikleri Dönemi'nde aynı para biriminin kullanılmasının
- C) Anadolu'nun önemli bir ticaret merkezi olmasının
- D) Anadolu Beyliklerinde ölçü birliği bulunmasının
- E) Anadolu Beyliklerinin, ticaret açığını kapatmaya çalışmasının

LYS - 2016

ÇÖZÜM

Anadolu'nun önemli ticaret yollarının geçtiği bir bölge olması, önemli limanlara sahip olması nedeniyle birçok yabancı Tüccar Anadolu'ya gelmekte, bunun sonucu olarak İtalyan ve Bizans paraları da kullanılmaktadır.

Yanıt: C

Dikkat...

Anadolu Selçuklularının Başkenti İznik Birinci Haçlı Seferi'nde Haçlıların eline geçince, Selçuklular Konya'yı başkent ilan etmişlerdir.

8. Haçlı Seferleri sonrasında Avrupa'da krallar eski güçlerine yeniden kavuşmaya başlamıştır.

Bu durumun olmasında,

- I. doğu ile batı arasında ticaretin gelişmesi,
- II. barutun ateşli silahlarda kullanılması,
- III. derebeylerin birçoğunun ölmesi ve topraklarının yağmalanması

gibi gelişmelerden hangilerinin doğrudan etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Haçlı Seferlerinin (1096-1270) nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Avrupa'nın doğunun zenginliğini ele geçirmek istemesi
- B) Senyör ve şövalyelerin macera hevesleri
- C) Kuluni tarikatının çalışmaları
- D) Hristiyanların Kudüs'ü geri almak istemesi
- E) Avrupalıların Müslüman Türkleri Balkanlardan atma düşüncesi

10. Aşağıdakilerden hangisi Haçlı Seferleri'nin ekonomik sebebidir?

- A) Kudüs'ü Müslümanların elinden almak
- B) Doğu'nun zenginliklerine sahip olmak
- C) Müslümanları Anadolu'dan atmak
- D) Katolik Kilisesi'nin etki alanını genişletmek
- E) Yakın Doğu'yu ele geçirerek oralarda Hristiyan beylikler kurmak

11. 1096-1270 yılları arasında Hristiyan Avrupa tarafından Müslümanlara ve Türklere karşı düzenlenen Haçlı Seferleri'nin sonuçları siyasi, sosyal, ekonomik ve dini yönden Avrupa'yı etkilemiştir.

Haçlı seferlerinin sonuçlarından hangisi dini ve siyasi sonuçları arasında yer almaz?

- A) Doğu ve Batı arasında ticaretinin canlanması
- B) Feodal düzenin zayıflamaya başlaması.
- C) Papalık ve kiliseye duyulan güvenin azalması.
- D) Merkezi krallıkların güçlenmesi
- E) Dinde yeni bir düzenlemeye gidilmesi

12. I. Fetihlerin bir süre için durması
II. Müslümanlar arasında dayanışma ortamının doğması
III. İslamiyet'te mezhep birliğinin kurulması

gelişmelerinden hangileri Haçlı Seferleri'nin İslam dünyasında meydana getirdiği sonuçlar arasında gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

13. Orta Çağ'da Katolik Kilisesi'nin kışkırtmalarıyla Avrupalıların İslam ülkeleri üzerine yaklaşık 200 yıl boyunca yaptıkları saldırılara Haçlı Seferleri denir.

Haçlı Seferlerinin siyasi amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğu'nun zenginliklerini ele geçirmek
- B) Türklerin Batı'ya ilerleyişini durdurmak
- C) Hristiyanlığı yaymak
- D) Kudüs'ü ele geçirmek
- E) Halkın ekonomik durumunu iyileştirmek

14. Orta Çağ Avrupası'nda egemen olan Katolik Kilisesi'nin dünya görüşüne, Skolastik düşünce denir.

Skolastik düşünce ilk kez aşağıdakilerden hangi gelişme sonucunda sarsılmaya başlanmıştır?

- A) Aydınlanmanın başlaması
- B) Derebeyliklerin kurulması
- C) Kavimler Göçü'nün yaşanması
- D) Haçlı Seferleri'nin başarısız olması
- E) Fransız Devrimi'nin yapılması

15. Derebeylik, Orta Çağ Avrupası'nda, eşitsizlik üzerine kurulan siyasi bir düzen olarak ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi derebeylik düzeninin zayıflamasına neden olmuştur?

- A) Derebeylerin çoğunun Haçlı Seferleri'nde ölmesi
- B) Kavimler Göçü'nün gerçekleşmesi
- C) Roma İmparatorluğu'nun ikiye bölünmesi
- D) Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılması
- E) Haçlı Seferleri'nin başlaması

TEST • 6

- Türkiye Selçuklularının aşağıdaki çalışmalarından hangisi, dış ticaretten çok iç ticareti geliştirmeye yöneliktir?**
 - Kıbrıslı tüccarlara gümrük indirimi tanımları
 - Yabancı tüccarlara Türk topraklarında kolaylık sağlamaları
 - Ahi teşkilatını desteklemeleri
 - Bazı Türk tüccarları yabancı şehirlere yerleş-tirmeleri
 - Bazı liman şehirlerini ele geçirmeleri
- Anadolu'daki Malabadi Köprüsü aşağıdaki hangi beylik döneminde yapılmıştır?**
 - Artuklular
 - Salıtkulular
 - Danişmentliler
 - Çaka Beyliği
 - Mengücekler
- Anadolu Selçuklu Devleti'nde Anadolu ticare-tini geliştirmek için aşağıdaki çalışmalardan hangisi yapılmamıştır?**
 - Kervansaraylar yapılması
 - Ticaret sigortası uygulaması
 - Yabancı tüccarlara ayrıcalık tanınması
 - Karadeniz ve Akdeniz'deki limanların alın-ması
 - Ticari davalara bakmak için Avrupa tarzında mahkemeler kurulması
- Denizci ilk Türk beyliği aşağıdakilerden han-gisidir?**
 - Karamanoğulları
 - Çaka Beyliği
 - Menteşoğulları
 - Karesioğulları
 - Candaroğulları
- Magna Carta
 - Haçlı Seferleri
 - Yüzyıl Savaşları

Ortaçağ'da Avrupa'da gerçekleşen yukarı-daki gelişmelerin hangisi Doğu-Batı dünyası arasındaki ilişkilerin artmasına ortam hazırla-mıştır?

 - Yalnız I
 - Yalnız II
 - I ve II
 - II ve III
 - I, II ve III

- Anadolu'da sosyo-ekonomi nedenlerle Türki-ye Selçukluları Dönemi'nde çıkan isyan aşağı-dakilerden hangisidir?**
 - Baba İshak İsyanı
 - Baba Zünnun İsyanı
 - Bozoklu Celal İsyanı
 - Kalender Çelebi İsyanı
 - Patrona Halil İsyanı
- Aşağıdaki savaşlardan hangisi Türk-İslam dünyasını olumsuz etkilemiştir?**
 - Talas Savaşı
 - Malazgirt Savaşı
 - Haçlı Seferleri
 - Miryokefalon Savaşı
 - Pasinler Savaşı
- Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçuklula-rının Türk-İslam dünyasına katkılarından biri değildir?**
 - Anadolu'da cami, kervansaray ve yol yap-tırmaları
 - Anadolu'da ilk medreseyi kurmaları
 - Türk kültürünün yayılmasını sağlamaları
 - Moğol saldırılarını durdurmaları
 - Haçlı ordularıyla mücadele etmeleri
- Anadolu'da Türkiye Selçuklu Devleti'nin kullan-dığı paraya ne isim verilirdi?**
 - Lira – Kuruş
 - Dirhem – Dinar
 - Düka – Lira
 - Akçe – Kaime
 - Kaime – Frank
- Selçuklularda Hacıp'in görevi aşağıdakiler-den hangisidir?**
 - Sultan savaşa gittiği zaman ona vekalet et-mek
 - Orduya komuta etmek
 - Esnafı denetlemek ve ticari hayatı düzenle-mek
 - Vezir ve divan üyeleri ile sultan arasındaki ile-tişimi sağlamak
 - İkta kayıtlarını tutmak

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

Hatırla...

Türkiye Selçuklularında arazi iş-lerinden sorumlu olan, 12 bunlarla ilgili işleri düzenleyen menşur ve beratları hazırlayan görevliye per-vane denmiştir.

Dikkat...

Moğolların Köseadağ Savaşı'nda Selçukluları yenmesiyle Türk si-yasi birliği parçalanmış ve Ana-dolu'da ikinci beylikler dönemi başlamıştır.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

Hatırla...

Türkiye Selçuklularında ordu şu unsurlardan oluşmaktadır.

- Türkmenler
- Hassa kuvvetleri (Gulamlar)
- Tımarlı Sipahiler
- Vassal devletlerin kuvvetleri
- Ücretli askerler

Dikkat...

Babailer İsyanı'nın çıkması Selçuklu Devleti'ni zayıflatmış, bu da Moğolların Anadolu'ya girmesini kolaylaştırmıştır.

- 11. Yassıçemen Savaşı'nın (1230) nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Moğolların Anadolu'ya saldırması
B) Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan çıkarmak istemesi
C) Memluk Sultanı Baybars'ın Anadolu'ya gelmesi
D) Harzemşahlar'ın Ahlat'ı alıp yağmalaması
E) Ahlat'ın Moğol saldırısında önleyici bir kale olması
- 12. Türkiye Selçuklularında devlet hazinesine ne ad verilirdi?**
- A) Hazine-i Hassa B) Hazine-i Amire
C) Defterdarlık D) Beytül mal
E) Darphane
- 13. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklularının divanlarından biri değildir?**
- A) Divanı Arz B) Divanı İnşaa
C) Divan-ı Mezalim D) Divanı İşraf
E) Divanı İstifa
- 14. Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasında Moğol istilasının dışında hangi iç gelişmede etkili olmuştur?**
- A) Trabzon Rum Krallığı'nın kurulması
B) Yassıçemen Savaşı
C) Harzemşahların yıkılması
D) Anadolu'da ticareti geliştirmek amacıyla kervansaraylar kurulması
E) Babailer Ayaklanması
- 15. Türkiye Selçukluları Devleti'nde ilk altın para aşağıdaki hangi hükümdar döneminde basılmıştır?**
- A) Sultan Mesud
B) Gıyaseddin Keyhüsrev
C) II. Kılıçaslan
D) İzzettin Keykavus
E) Alaaddin Keykubat
- 16. Aşağıdakilerden hangisi Köseadağ Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?**
- A) Anadolu şehirlerinin Moğollar tarafından yağmalanması
B) Anadolu Selçukluları'nın, Moğolların egemenliğine girmesi
C) Anadolu'da beylikler kurulması
D) İznik Rum Krallığı'nın kurulması
E) İlhanlılar'ın valiler vasıtasıyla Anadolu'yu yönetmesi
- 17. Türkiye Selçuklularında toprakların kaydını tutan görevliye ne isim verilirdi?**
- A) Vezir B) Niyabeti Saltanat
C) Pervaneci D) Emirül Sevahil
E) Nişancı
- 18. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçukluları ordusunun bölümlerinden biri değildir?**
- A) Hassa ordusu B) Yeniçeri Ocağı
C) Sipahiler D) Ücretli askerler
E) Gönüllüler
- 19. Türkiye Selçuklu Devleti Dönemi'nde,**
- Liman şehirlerinin fethedilmesi
 - Gümrük indirimine gidilmesi
 - Han ve kervansaray yapımının yaygınlaşması
- gelişmelerinin amacı aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) İktisat sistemini uygulamak
B) Sınır bölgelerinin güvenliğini sağlamak
C) Ülke ekonomisini güçlendirmek
D) Halkın sosyal hizmetlerden yeterince yararlanmasını sağlamak
E) Komşu devletler ile siyasi ilişkileri güçlendirmek

TEST • 7

1. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklu Dönemi'nin önemli tarihçilerinden biridir?

- A) Aşık Paşa
- B) Siraceddin
- C) İbn Bibi
- D) Cemaleddin Aksarayî
- E) İmameddin Muhammed

2. Aşağıdakilerden hangisi Türk-İslam dünyası açısından olumsuz sonuçlar doğurmuştur?

- A) Hittin Savaşı
- B) Miryokefalon Savaşı
- C) Malazgirt Savaşı
- D) Yassıçemen Savaşı
- E) Pasinler Savaşı

3. Türkiye Selçuklu Devleti Dönemi'nde edebiyat dili olarak ---- kullanılmaktadır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Türkçe
- B) Arapça
- C) İbranice
- D) Farsça
- E) Osmanlıca

4. Anadolu'da açılan ilk medrese aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karatay Medresesi
- B) Gök Medresesi
- C) Yağıbasan Medresesi
- D) Çifte Minareli Medrese
- E) Hacı Kılıç Medresesi

5. Haçlı Seferleri'nin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kudüs'ü almak
- B) Hristiyanlığı yaymak
- C) Doğu'nun zenginliklerini ele geçirmek
- D) Yeni ticaret yolları bulmak
- E) Türkleri Anadolu'dan atmak

6. Türkiye Selçuklularında altın ve gümüş takılar aşağıdaki hangi şehirlerde yapılıyordu?

- A) Sivas –Erzurum
- B) Sivas – Kayseri
- C) Konya – Alanya
- D) Malatya – Erzincan
- E) Tokat – Amasya

7. Çaka Bey'in, Peçeneklerle anlaşarak Bizans'ı yıkma planını durduran Anadolu Selçuklu Sultanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. Mesud
- B) Gıyaseddin Keyhüsrev
- C) II. Kılıçarslan
- D) I. Kılıçarslan
- E) I. Alaaddin Keykubat

8. Türkiye Selçukluları Dönemi'nde edebiyat dili Türkçe olmadığı için halk aydınların dilini anlamıyordu.

Aşık Paşa'nın bu duruma tepki göstererek, Türk diline önem verilmesi gerektiğini dile getirdiği eseri, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Selçuklu Tarihi
- B) Divan-ı Hikmet
- C) Divan-ı Kebir
- D) Garibname
- E) Mesnevi

9. Haçlı Seferleri'nin oluşumunda etkili olan Bizans'ın, seferleri özellikle Anadolu'ya yönlendirmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu'nun ekonomik zenginliklerinden yararlanmak
- B) Kutsal Kudüs'ün ele geçirilmek
- C) Hristiyanlığın lideri olmak
- D) Şövalyelerin maceracı ruhunu güçlendirmek
- E) Türkleri Anadolu'dan atmak

10. Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu'nun Türkleşmesine katkıda bulunmuşlardır.
- B) Anadolu'da Türk kültürünü yaşatacak eserler bırakmışlardır.
- C) Sahip oldukları toprakları haçlılara karşı korumuşlardır.
- D) Anadolu'nun imarına katkıda bulunmuşlardır.
- E) Büyük Selçuklular tarafından yıkılmışlardır.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Türklerin tarih boyunca örnekler oluşturduğu aşağıdaki süsleme sanatlarından hangisinin mimari alanla ilgili olduğu söylenemez?

- A) Vitray
- B) Çinicilik
- C) Ciltçilik
- D) Oymacılık
- E) Kakmacılık

LYS - 2014

ÇÖZÜM

El yazması eserlerin dağılmasını engellemek amacıyla yapılan ve çeşitli malzemelerle süslenen sanat türüne ciltçilik denir. Bu durumda ciltçilik mimari alanda yapılan bir süsleme türü değildir.

Yanıt: C

Dikkat...

Türkiye Selçuklularının resmi dili Farsçadır.

Dikkat...

Karamanoğlu Mehmet Bey Türkçeyi resmi dil ilan etmiştir.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu Selçuklu Dönemi mimarisinin örneklerinden biridir?

- A) Özkent Minaresi
- B) Tirmiz Sarayı
- C) Sivas Gök Medrese
- D) Ayşe Bibi Türbesi
- E) Talhatan Baba Camii

LYS - 2014

ÇÖZÜM

Sivas'ta bulunan Gök Medrese Anadolu Selçuklu Sultanı IV. Kılıçarslan'ın oğlu III. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemi'nde sahip Ata Ali tarafından 1271 yılında yaptırılmıştır.

Yanıt: C

Dikkat...

Memluk Sultanı Kutuz 1260'ta Ayn-ı Calut Savaşı'nda, Memluk Sultanı Baybars 1277'de Elbistan Savaşı'nda Moğolları yenerek durdurmuşlardır.

11. Türkiye Selçuklularında kendisi Yahudi olan Sad'ud Devle vezirlik makamına kadar yükselmiştir. Yine Aydınoğulları beyliğinde bir Yahudi hekim, devlet yönetimi ile ilgili bir toplantıda Kur'an hafızlarının önünde yer alıyordu.

Bu durum Türkiye Selçukluları ile ilgili aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) Yahudilerin çoğunlukta olduğunu
- B) Müslüman olmayanların da yönetimde görev aldığı
- C) Devşirmelerin yönetime getirildiğini
- D) Gayrimüslimlerin ticaretle geliştiğini
- E) Müslüman olmayanların da sultan olabildiğini

12. Anadolu'da anlayışlılığa dayalı bir kültürün tohumlarını eken, ülkede birlik ve beraberliği sağlamak için büyük çaba harcayan, Anadolu erenlerinin temsilcileri arasında aşağıda verilenlerden hangisi yer almaz?

- A) Mevlana
- B) Yunus Emre
- C) Hacı Bektaş Veli
- D) Hacı Bayram-ı Veli
- E) İbn-i Sina

13. Türk-İslam tarihinin en önemli düşünürlerinden biri olan Hoca Ahmet Yesevi'nin eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divan
- B) Divan-ı Hikmet
- C) Divan-ı Kebir
- D) Garipname
- E) Risalet'ün Nushiyye

14. Selçuklularda kurulan kervansarayların işlevleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Milletlerarası ticaret kervanlarının güvenliğini sağlamışlardır.
- B) Tüccarların her türlü ihtiyacını karşılamışlardır.
- C) Yolculara üç gün ücretsiz konaklama hakkı verilmiştir.
- D) Sosyal devlet anlayışını güçlendirmiştir.
- E) Vergilerin toplanmasında hizmet vermiştir.

15. Selçuklu sultanları kiliseleri, manastırları ve havraları ziyaret edip oralara bağışlarda bulunmuşlardır.

Bu durum Selçuklularla ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlamaz?

- A) Egemenlikleri altında Hristiyanların da olduğunu
- B) Ülkede Musevilerin de yaşadığını
- C) Toleranslı olduklarını
- D) Farklı din ve inançtaki insanların bir arada yaşadığını
- E) Yönetimde sadece Müslümanlara görev verildiğini

16. Anadolu'nun siyasi ve kültürel yapısının değişmesinde,

- I. Haçlı Seferleri,
- II. Köseadağ Savaşı,
- III. Malazgirt Savaşı

olaylarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

17. Selçuklulardaki Darüşşifalar aşağıdaki hangi amaç için kurulmuştur?

- A) Memur yerleştirmek
- B) Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak
- C) Hastaları tedavi etmek ve tıp öğrenimi yapmak
- D) Yoksullara yemek dağıtmak
- E) Ticaret erbabını denetlemek

18. Karahanlı Devleti ile Anadolu'da kurulan Karahanoğulları Beyliği'nin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Anadolu'da kurulmuş olmaları
- B) Türkçeyi resmi dil kabul etmeleri
- C) Türkistan'da kurulmuş olmaları
- D) Uygur Alfabesini kullanmaları
- E) Anadolu Selçuklularından ayrılmaları

TEST • 8

- Moğol ticaret kervanındaki tüccarların Harezmşahların Otrar valisi tarafından öldürülmesi üzerine; Otrar şehri olmak üzere Buhara, Semerkant ve Cend şehirlerini ele geçirerek büyük katliamlar yapan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?
 - Cengiz Han
 - Tuğrul Bey
 - Sultan Mesud
 - Hülagü Han
 - Sultan Baybars
- Anadolu Selçuklu Devleti'nde mesleki ve ticari işler aşağıdakilerden hangisi tarafından düzenlenmiştir?
 - Vakıflar
 - Medrese
 - Kadı
 - Divan
 - Ahi teşkilatı
- Avrupalıların Haçlı Seferleri sırasında, aşağıdaki bilim insanlarından hangilerinin eserlerini Avrupa dillerine çevirmeleri, Avrupa'nın skolâstik kültürden kurtulmalarına katkı sağlamıştır?
 - Farabi – İbn-i Sina
 - Ömer Hayyam – İbn-i Rüşd
 - Firdevsi
 - Mevlana
 - Yunus Emre – Hacı Bektaşî Veli
- Batı ile Doğu'nun birbiriyle ilk kez yoğun siyasi ve ekonomik ilişkilere girdiği, Batıların teknik buluşlar öğrendiği olay verilenlerden hangisidir?
 - Feodalitenin yıkılması
 - Coğrafi keşiflerin başlaması
 - Kavimler göçünün yapılması
 - Kilisenin zayıflaması
 - Haçlı Savaşları'nın yapılması
- Aşağıda verilen devletlerden hangisi Haçlı Seferleri sırasında kurulan devletlerden biri değildir?
 - İznik Rum Krallığı
 - Trabzon Rum İmparatorluğu
 - İstanbul Latin Krallığı
 - Kudüs Haçlı Krallığı
 - Helen Krallığı

- Aşağıdaki eserlerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti'ne ait değildir?
 - Konya Alaaddin Cami
 - Sahip Ata Külliyesi
 - İznik Sultaniye Medresesi
 - Karatay Medresesi
 - İnce Minareli Medrese
- Haçlı Seferleri'nin nedenleri arasında yer alan,
 - Doğu'nun zenginliklerini ele geçirmek,
 - Anadolu'daki Türk ilerleyişini durdurmak,
 - Katolik-Ortodoks bölünmüşlüğüne son vermek
 amaçlarından hangileri siyasi nedenlerden biridir?
 - Yalnız I
 - Yalnız II
 - Yalnız III
 - I ve II
 - II ve III
- Aşağıdaki Türk-İslam devlet ya da beyliklerinden hangisinin Haçlılarla herhangi bir mücadelesi olmamıştır?
 - Türkiye Selçukluları
 - Harezmşahlar
 - Büyük Selçuklular
 - Danışmentliler
 - Eyyübi Devleti
- "Konya'nın Altın Çağı" yaşamasında aşağıdaki bilgin, mutasavvıf ve filozoflardan hangisinin katkısı olmamıştır?
 - Bahaeddin Veled
 - Muhyiddin Arabî
 - Şemsî Tebrizî
 - Mevlana Celaleddin Rumi
 - Ömer Hayyam
- Anadolu Selçuklu Devleti'nde örfi hukuk ile ilgili davalara Emir-i Dad'ın başkanlığındaki kadılar bakardı. Ancak Emir-i Dad Divan üyesi değildi. Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?
 - Çok gelişmiş bir hukuk sistemi olduğuna
 - Laik bir hukuk anlayışının olduğuna
 - Yürütme ve yargının ayrı tutulduğuna
 - Hukuk kurallarını dine dayandığına
 - Anadolu Selçuklularının bu alanda tüm devletlere örnek olduğuna

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Savaşlar, devletlerin kuruluşunda etkili olabildiği gibi bazen de yıkılmalarında veya güçlerini kaybetmelerinde etkili olmuştur.

Buna göre,

- Katvan,
- Yassıçemen,
- Otlukbeli,
- Kösedağ,
- Dandanakan

savaşlarından hangileri, Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu devletlerini yıkılışa sürüklemiştir?

- I ve IV
- I ve V
- II ve III
- III ve V
- IV ve V

LYS - 2015

ÇÖZÜM

Büyük Selçuklu Devleti 1141 yılında Karahitaylılarla yaptıkları Katvan Savaşı'yla; Anadolu Selçukluları ise İlhanlılarla yaptıkları Kösedağ Savaşı'yla yıkılma sürecine girmiştir.

Yanıt: A

Dikkat...

Selçuklular İktâ Sistemi'ni uygulamışlardır.

ÖĞRENİYORUZ-UYGULUYORUZ

ÇIKMIŞ SORU

Mevlâna Celaleddin-i Rumi, aşağıdaki Türk devletlerinden hangisi döneminin ünlü düşünürlerinden biridir?

- A) Büyük Selçuklu
- B) Anadolu Selçuklu
- C) Osmanlı
- D) Harzemşah
- E) Karahanlı

LYS - 2015

ÇÖZÜM

Tasavvuf Edebiyatı'nın önde gelen isimlerinden biri olan ve Farsça eserler veren Mevlana Celaleddin-i Rumi Anadolu Selçuklu Devleti'nin düşünürleri arasında yer alır.

Yanıt: B

Dikkat...

Mevlâna Celaleddin-i Rumi, Yunus Emre ve Hacı Bektaşî Veli gibi âlimler açtıkları tekke ve zaviyeler ve kurdukları vakıflarla halk kitleleri üzerinde etkili olmuşlardır.

11. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçuklu Devleti ile Moğollar arasında yapılan Köse-dag Savaşı'nın (1243) sonuçlarından biridir?
- A) Anadolu Selçuklu Devleti varlığını Moğollara kabul ettirmiştir.
 - B) Gıyaseddin Keyhüsrev tahtını oğlu II. İzzettin Keykavus'a bırakmıştır.
 - C) Anadolu Selçuklu Devleti Moğolların egemenliğine girmiştir.
 - D) Moğollar Anadolu Selçuklu egemenliğini kabul etmiştir.
 - E) Anadolu Selçuklu Devleti'nde taht kavgaları başlamıştır.
12. Selçuklularda devletin en önemli ordusundan biri Tımarlı Sipahilerdi. Bu askerler iktâ sahipleri tarafından yetiştirilirdi. İktâ kanunlarına göre toprağını üç yıl üst üste ekmeden köylüden toprağı alınır ve bir başkasına verilir.
- Bu duruma göre, Selçukluların iktâ sistemiyle,**
- I. Hassa ordusunu güçlendirme,
 - II. üretimde sürekliliğı sağlama,
 - III. devletin giderlerini azaltma
- durumlarından hangilerini amaçladığı söylemez?**
- A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) Yalnız III
 - D) I ve II
 - E) II ve III
13. Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılması üzerine Konya'da kurulan beylik aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Germiyanogulları Beyliği
 - B) Eretna Beyliği
 - C) İsfendiyanogulları Beyliği
 - D) Karamanogulları Beyliği
 - E) Osmanlı Beyliği
14. Haçlı Seferleri'nin başlatılmasında aşağıdaki toplum kesimlerinden hangisi daha çok etkili olmuştur?
- A) Köylüler
 - B) Burjuvalar
 - C) Serfler
 - D) Krallar
 - E) Din adamları
15. Selçukluların Sinop ve Alanya'yı aldıktan sonra tersaneler kurmaları, Akdeniz ve Karadeniz limanlarına gelen Venedik, Ceneviz ve Fransız tüccarlarına gümrük indirimi uygulamalarının aşağıdaki hangi amaca yönelik olduğu söylenebilir?
- A) Yönetimi güçlendirmek
 - B) Ticareti geliştirmek
 - C) Bizans'ı Anadolu'dan atmak
 - D) Anadolu'nun savunmasını kolaylaştırmak
 - E) Haçlıların gücünü zayıflatmak
16. Anadolu Selçuklu Devleti'nin Müslümanlığa yaptığı en önemli katkı nedir?
- A) Müslümanlığın bütün kurallarını yerine getirmişlerdir.
 - B) Türk-İslam kültürünün yayılmasını sağlamışlardır.
 - C) Arap kültürünün yayılmasını sağlamışlardır.
 - D) Yapılarda kemer ve kubbeyi kullanıp İslam mimarisini geliştirmişlerdir.
 - E) Haçlılara karşı İslam dünyasını savunmuşlardır.
17. Miryokefalon Savaşı'nın sonuçları arasında,
- I. Bizans'ın savunmaya geçmesi,
 - II. Anadolu'nun Türk yurdu olmasının kesinleşmesi,
 - III. Haçlı Savaşları'nın sona ermesi
- gelişmelerinden hangilerinin olduğu söylenebilir?**
- A) Yalnız I
 - B) Yalnız II
 - C) I ve II
 - D) I ve III
 - E) I, II ve III
18. Aşağıdakilerden hangisi 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulan ilk Türk beylikleri arasında yer almaz?
- A) Saltuklar
 - B) Artuklar
 - C) Karamanogulları
 - D) Danişmentliler
 - E) Mengücekler

Klasik Sorular

Not: Her soru 10 puandır.

- 1. Selçukluların Anadolu'yu fethini kolaylaştıran etkenleri yazınız.**

- 3. Anadolu'ya yönelik Türk akınları hangi dönemde başlamış olup, yerleşme amacı taşıyan akınlar ne zaman başlamıştır?**

- 2. Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulan beylikleri ve bu beyliklerin Türk tarihine olan katkılarını yazınız.**

- 4. Haçlı Seferlerinin nedenlerini yazınız.**

5. Türkiye Selçuklularındaki ordu teşkilatlarını yazınız.

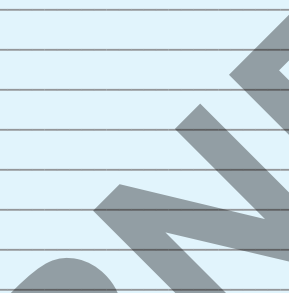
7. Türkiye Selçukluları döneminde 1240'ta çıkan halk isyanı olan Babailer İsyanı'nın nedenlerini ve öncülük eden kişiyi yazınız.

6. I. Haçlı Seferinde kurulan:

- a) Urfa Kontluğu
- b) Antakya Prenslığı
- c) Trablus Kontluğu

hangi tarihlerde ve kimler tarafından ortadan kaldırılmıştır?

8. Köseadağ Savaşı'nın sonuçlarını yazınız.

Water

Doğru/Yanlış

	D	Y
1. Türkiye Selçukluları, Büyük Selçukluların devamıdır.		
2. Türkiye Selçuklu Devleti İznik'te kurulmuştur.		
3. Türkiye Selçuklularını kuranlar Oğuzların Kınık boyundadır.		
4. Türkiye Selçukluları Müslümanlığı Anadolu'da kabul etmiştir.		
5. Türkiye Selçuklularından önce Anadolu'ya Türk akını olmamıştır.		
6. Türkiye Selçuklularıyla beraber aynı dönemde Anadolu'da Türkmen beylikleri de vardır.		
7. Büyük Selçuklular fethedilen yerleri komutanlara yurt-ikta olarak vermiştir. Bu da Anadolu'nun fet-hini hızlandırmıştır.		
8. Yağıbasan medresesi Anadolu Selçuklu Devleti tarafından yapılmıştır.		
9. Mardin ve çevresinde Artuklu beyliği kurulmuştur.		
10. Miryokefalon Savaşı'yla Bizans savunmaya geçmiştir.		
11. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan ilk beylik Karamanoğulları beyliğidir.		
12. Türkleri Anadolu'dan atmak isteyen Bizans Avrupa devletlerinden yardım istemesi Haçlı Seferleri-nin yapılmasına neden olmuştur.		
13. Haçlı Seferleri Türklerin Batı'ya ilerleyişini hızlandırmıştır.		

	D	Y
14. Haçlı Seferlerinin ekonomik amacı Doğu'nun zenginliklerini ele geçirmektir.		
15. I. Haçlı Seferi'nde İznik, Urfa, Antakya, Şam ve Kudüs Haçlıların eline geçmiştir.		
16. Haçlı Seferleri sonucunda Türkler Anadolu'dan atılmıştır.		
17. Selahaddin Eyyubi 1187'de Hittin Savaşı'nda Haçlıları yenerek Kudüs'ü geri almıştır.		
18. IV. Haçlı Seferi'nde Haçlılar İstanbul'u ele geçirip Latin Krallığı kurmuşlardır.		
19. Marko Polo Anadolu'dan Türkiye olarak bahseden ilk Avrupalı gezgindir.		
20. Harzemşahlarla Selçuklular arasında gerçekleşen Yassıçemen Savaşı Moğolların Anadolu'ya girmesini engellemiştir.		
21. Çaka Beyliği denizci ilk Türk beyliğidir.		
22. Türkiye Selçuklularındaki en büyük divana Divan-ı Saltanat ya da Divan-ı Âla denir.		
23. Selçuklularda Hristiyan esnafların oluşturduğu teşkilata Ahi Teşkilatı denir.		
24. Selçuklularda menşur ve beratları pervane hazırlar.		
25. Babailer İsyanı sonucu Selçuklu Devleti yıkılmıştır.		
26. Köseadağ Savaşı sonucunda Anadolu Selçukluları Moğolların egemenliğine girmiştir.		

Boşluk Doldurma Soruları

1. Türkiye Selçuklu Devleti'ni kuranlar _____ Kınık boyundadır.
2. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurucusu Süleyman Şah olup _____ meliklerinden biridir.
3. Anadolu'ya yönelik ilk Türk akınları _____ döneminde başlamıştır.
4. Türkiye Selçukluları _____ Savaşı'ndan sonra kurulmuştur.
5. Türkiye Selçukluları'nın ilk başkenti önce _____ sonra da _____ olmuştur.
6. Bizans _____ yaptığı _____ Savaşı'nda yenilerek saldırıdan savunmaya geçmiştir.
7. Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulan _____ Anadolu'da ilk Türk medresesi olan _____ medresesini kurmuşlardır.
8. Haçlı Seferlerinin dini nedeni _____ Müslümanlardan geri almaktır.
9. IV. Haçlı Seferi _____ mezhebi ile _____ mezhebi arasında mücadeleye dönüşmüştür.
10. Türkiye Selçuklu Devleti _____ resmi dil olarak kabul etmiştir.
11. Türkiye Selçuklu Devleti'nde oluşturulan Hassa Ordusu _____ Kökenli kişilerden oluşturulmuştur.
12. Selçuklularda ikta alanların gönderdiği askerlerden oluşan orduya _____ Ordusu denir.
13. Türkiye Selçuklularında _____ adı verilen esnaf teşkilatı kurulmuştur.

14. Türkiye Selçuklu Devleti'nde pervane _____ ve _____ hazırlardı.
15. Naip, Selçuklularda _____ vekalet eden kişiye denir.
16. Türkiye Selçuklularında XIII. Yüzyıldan itibaren _____ askerlik uygulaması başlamıştır.
17. Selçukluların _____ yaptıkları _____ Savaşı Anadolu'nun Moğol tehlikesine açık hale gelmesine neden olmuştur.
18. İslam dünyasının en önemli sûfilerinden olan Muhyiddin Arabî'nin fikirleri, öğrencisi ve manevi evladı olan _____ tarafından devam ettirilmiştir.
19. 1187'de Hittin Savaşı'nda bir Türk komutan olan _____ Haçlıları yenerek Kudüs'ü geri almıştır.
20. Türkiye Selçuklularını Köseadağ Savaşı'nda _____ yenilmesiyle bağımsızlığını kaybetmiştir.
21. Köseadağ Savaşı'ndan sonra _____ Dönemi başlamış ve Türk siyasi birliği parçalanmıştır.
22. Memluk sultanı _____ 1260'ta Ayn-ı Calut Savaşı'nda, _____ ise 1277'de Elbis-tan Savaşı'nda Moğolları yenmiştir.
23. Anadolu'da Türkçeyi resmi dil ilan eden kişi _____ Beydir.
24. Yesevilik tarikatına bağlı olan ve inançlarını Anadolu'da yaymaya çalışan _____ Türkiye Selçuklu-larına karşı büyük bir isyana öncülük etmiştir.
25. Köseadağ Savaşı'ndan sonra kurulan beyliklerden _____ Beyliği zaman içerisinde Türk siyasi birli-ğini sağlamıştır.
26. Moğol İlhanlı Devleti'nde _____ 1335'te ölümü sonrasında Anadolu'da Moğol baskısı sona ermiştir.

Açık Uçlu Sorular

- 1. Büyük Selçuklular döneminde Anadolu'ya ilk akınlar yapan kimdir?**

[illegible]

- 2. VI. Yüzyılda Anadolu'ya akın yapan Türk boyunun adı nedir?**

[illegible]

- 3. Selçuklular Anadolu'ya hangi savaştan sonra yerleşmeye başlamıştır?**

[illegible]

- #### 4. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurucusu kimdir?

[illegible]

- 5. Türkiye Selçuklu Devleti'ni kuranlar Oğuzların hangi boyuna mensuptur?**

[illegible]

- 6. Türkiye Selçuklu Devleti'nin ilk başkenti neresidir?**

- 7. 1330 yılında Anadolu'ya gelen ve Anadolu için "Türkiye ülkesi" ismini kullanan Arap seyyah kimdir?**

- 8. Anadolu'dan "Türkiye" diye bahseden Avrupalı gezgin kimdir?**

[illegible]

- 9. Anadolu'da Danişmentliler döneminde kurulan ilk medresenin adı nedir?**

[illegible]

10. Türklerin hangi savaş sonrası “Anadolu’nun tapusunu aldığı” kabul edilir?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

11. Artuklular döneminde su ve mekanik parçalarla makineler icat eden bilginin adı nedir?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

12. Harzemşahların Anadolu’daki hangi şehre saldırması Yassıçemen Savaşı’na neden olmuştur?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

13. Anadolu’da kurulan ilk denizci Türk beyliği olarak kabul edilen beylik hangisidir?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

14. İslamiyet öncesi Türklerde Bodun ne demektir?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

15. Selçuklular Dönemi’nde esnaf örgütlenmesine ne isim verilmiştir?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

16. Anadolu Selçuklularında en büyük divan olan “Divan-ı Saltanat’a” kim başkanlık ederdi?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

17. Selçuklu hükümdar çocuklarını eğitmekle görevli tecrübeli komutanlara ne isim verilmiştir?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- 18. Türkiye Selçuklularında hükümdara vekâlet eden görevliye ne isim verilmiştir?**

[illegible]

- 19. Türkiye Selçuklularında arazi işlerinden sorumlu olan ve bunlarla ilgili işleri düzenleyen, menşur ve beratları hazırlayan görevliye ne isim verilmiştir?**

[illegible]

- 20. Türkiye Selçuklularında, hükümdarı ve sarayı koruyan ordu kimlerden oluşmuştur?**

- 21. Haçlı Seferlerinde Avrupalıların ele geçirmek istediği ve I. Haçlı Seferinde Haçlıların eline geçen kutsal şehir neresidir?**

[illegible]

- 22. Selahaddin Eyyubi'nin Haçlıları yendiği savaşın adı nedir?**

[illegible]

- 23. 1291’de Memlûklar tarafından Haçlıların elindeki hangi kalenin alınmasıyla Haçlı Seferleri sona ermiştir?**

A horizontal number line with 11 equal segments, labeled 0 to 10. The first segment (0 to 1) is shaded gray. The segment between 4 and 5 is also shaded gray, with a diagonal line from the top-left corner to the bottom-right corner.

- 24. 1240'ta Anadolu Selçuklularına karşı çıkan isyana ne isim verilmektedir?**

[illegible]

- 25. Türkiye Selçukluları hangi savaş ile Moğollara yenilmiş ve bağımsızlıklarını kaybetmişlerdir?**

[illegible]